

Statskirken, tænke ligesaadan, saa vilde et saadant Forslag om Troesfrihed aldrig være blevet fremmet herinde. Vi see altsaa, at, hvorledes vi vende det, saa have vi heller ikke noget Udtryk af hele Folkets eller af Folkemenighedens Tanker i det Hele, men vi have kun Udtryk af nogle Tusinders Uvillie imod dette Forslag, og selv mellem disse Tusinder er det jo et stort Spørgsmaal, hvormange der ville vedkjende sig Uvillie med Friheden, medens det er aabenbart, at mange af dem ikke have tænkt paa Andet, end at de vilde beholde deres Fædrenetro (Hør!) og deres nedarvede Kirkeskifte, som Ingen har tænkt paa noget Dieblik at berøve dem (Hør!). Altsaa, det er et Spørgsmaal, der paa ingen Maade lader sig afgjøre, hvormange af dem, der regnes til Folketirken, der ere saa bange for Friheden, ja, saa bange for deres egen Skygge; thi de maae jo unægtelig være bange for, at, dersom de ikke være tvungne til det, saa lode de ikke deres Børn døbe, saa gif de ikke hen og lode sig vie, og, dersom der er Nogen, som har gjort sit til at berøve Folketirken dens Daab, dens Allergang, dens Brudevielse, dens kirselige Ære og Betydning, saa er det unægtelig dem, der troer, at dersom det ikke var en borgerlig Evangsag, saa ville Faa eller Ingen bryde sig derom (Hør!). Forudsat nu imidlertid, at det i Overensstemmelse med eller dog uden Modsigelse af Grundloven kunde blive ved at være saaledes, at alle de, som hørte til Folketirken, skulde være bundne til alle dens Kirkeskifte, for at kunne nyde de allerstimpelste borgerlige Rettigheder i Landet, hvad troer man da vel at Følgen vilde blive, og maatte nødvendigviis blive, blot en lille Smule før eller senere? Jeg tør saaledes troe, at jeg hører til dem i Danmark, der sætter saa stor Pris som Nogen paa Fædrenetroen og paa alle de nedarvede Kirkeskifte; men baade vilde jeg finde det ret og klogt at træde udaf Folketirken, og jeg vilde raade alle mine Venner til at gjøre det Samme, dersom man paany vilde sætte i Kraft, hvad længe kun har været et dødt Bogstav, dersom man vilde sætte det forfrækkelige Bud i Kraft, at Ingen skulde kunne blive Mand og Kone, naar de enten hørte til Folketirken eller til noget andet anerkjendt Samfund, uden

at de havde bragt Deviis for, at de gif til Alters. Naar det saaledes skulde blive en borgerlig Evang for Folk at gaae til Alters, for at kunne blive Mand og Kone, og det skulde være en borgerlig Evang for Præsterne at tage selv de aabenbareste Bespottere til Alters, for at de kunde blive Mand og Kone (Hør!), og naar det skulde fremdeles være saaledes, at Brudevielsen i Kirken blev en nødvendig Betingelse for Ægteffabet, saa Præsterne maatte tilstaae, at hvad de havde sagt, at Gud havde sammenføiet, kunde Magistraten godt adskille, og at de naturligviis vare rede til mellem disse Adskilte, paany i Guds Navn at sammenføie, hvem det skulde være — see, da var det utaaleligt og om det end ikke var i ligefrem Modsigelse af Grundloven, en Ophævelse af den Troesfrihed, som jeg meente, vi Alle havde, saa vilde det dog aabenbart være Veien til at undergrave Folketirken, saa at den tabte al sin Ære og Anseelse i Landet, og vilde jo da, som den, der er understøttet af Staten, blive til en utaalelig Byrde. Saa vilde det være, selv om man gjorde, hvad man ved den første Behandling af dette Lovforslag, om jeg huffer ret, meget gavmildt udtrykte, at udenfor Folketirken skulde der være den videste Frihed, men hvad man nu synes at have fortrudt, siden man i begge de Forslag, som ved denne 2den Behandling ere indskudte istedetfor det oprindelige, finder, at ogsaa alle de anerkjendte Samfund mere og mindre drages under den borgerlige Evang, eller deres Medlemmer drages ind under den kirkelige Evang. Hvorledes nu dette har kunnet skee, vilde jeg have meget ondt ved at forklare mig, dersom ikke den ærede Forslagsstiller, som har foreslaaet 8 nye Paragrapher til Udvalgets Forslag, i Lovdags havde oplyst os om, at han virkelig meente, at Enkeltmand ikke havde noget Krav paa anden Troesfrihed, end den, Vorherre har givet os Allesammen, ved at gjøre Tanker todfrie, en Troesfrihed, som ikke behøver at indføres, som de Christne havde under de allerhedeste Forsølgelser af Hedningerne, som Skætterne havde i Spanien under Inquisitionens største Grusomhed, og derfor skulde det kun være Religionsamfundene, der havde Krav paa virkelig Frihed, borgerlig